

به نام خدا

آزمون فارسی دهم انسانی دبیرستان شهید بهشتی زمان : ۵۰ دقیقه اردیبهشت ۱۴۰۰

الف) قلمرو زبانی (۵.۷ نمره)

۱) نوع حذف فعل را در جمله های زیر مشخص کنید. (۱ نمره)

— هم برایشان بیلاقی بود و هم صرفه جویی، از این شیوه بهره ها می جستند.

— آنگاه سلطان گفت به نزدیک من صلح بهتر که جنگ

۲) نقش ضمائر پیوسته را بنویسید. (۱ نمره)

— ز روی لطف بگوش که جا نگهدارد.

— پیشانی بند هایی که رویشان نوشتند زائران کربلا

— لباس هایم را سریع تکاندم .

— معرف گفت خدایش بیامرزاد.

۳) املاي کدامیک از واژه ها غلط است؟ (۵.۱ نمره)

در دفع دشمن تاخیر صواب نبیند. او را نیکومنظر یافتم . حق شناس باش خاصه غرابت خویش را. حریف مغلوب ، مخزول استرحام میکرد. پس دفع مضرت عامل فرمول درحال

۴) جمله های ساده و مرکب را نشان دهید در جمله های مرکب هسته و وابسته را معلوم کنید. (۱ نمره)

— تا دامن ازم کشیدی ای سرو سیمین تن من هرشب ز خونابه دل پر گل بود دامن من

— کمان به زه را به بازو فکند به بند کمر بند بزد تیر چند

۵) اجزای بیت زیر را مرتب کنید. (۵.۰ نمره)

— ز فتراک بگشود پیچان کمند بینداخت و آمد میانش به بند

۶) نوع حرف " را " را مشخص کنید. (۲ نمره)

الف) هدیه ها میداد هر درویش را (ب) اورا پشت به خاک رسانید.

ج) خود را به نیکی به مردم نمای د) همه کس را به سزا حق شناس باش

۷) دو واژه دو تلفظی بنویسید. (۵.۰ نمره)

ب) قلمرو ادبی (۴ نمره)

۱) آرایه مجاز را نشان دهید. (۵.۰ نمره)

الف) قلم زیبایی خریدم (ب) دکتر زرین کوب قلم خوبی دارد

ج) بر سر آنم که گر ز دست برآید دست به کاری زخم که غصه سرآید

د) سرش چون سر دیو و بالاش سرو

۲) آرایه سجع را مشخص کنید. (۰.۵)

— از روی نیکوش حبس وچاه آمد و از خوی نیکوش تخت و گاه

—ای شیخ ما موشی در حقه بهتو دادیم تو پنهان نتوانستی داشت.

۳) در عبارت های زیر موارد خواسته شده را بنویسید. (۰.۷۵)

الف) در معرکه ی قلوب مجاهدان آرامشی حکومت دارد. (مشبه)

ب) زمین آهنین شد سپهر آبنوس (مشبه به)

ج) که شد لاله رنگش به کردار قیر (ادات تشبیه)

۴) نوع جناس را معرفی کنید. (۰.۵)

الف) که هم رزم جستی هم افسون و رنگ نیامد ز کار تو بر دوده ننگ

ب) چشمانش هنوز باز بود و در آخرین لحظه های حیاتش پرواز شکوهمند باز را به تماشا نشسته بود.

۵) کنایه ها را نشان دهید. (انمره)

الف) رخ نامور سوی توران کنی

ب) در خطاب آدمی ناطق بُدی

ج) پس به هر دستی نشاید داد دست

۶) یک دلیل بیاورید که نشان دهد هدف فردوسی از سرودن شاهنامه مقابله با اسلام نبوده (۰.۷۵)

۷) کدام نویسنده و شاعر بزرگ بود که بعد از تغییر مذهب با وجود آوارگی و تهدید به قتل تا آخر عمر از تبلیغ آرمان هایش دست برداشت؟ (۰.۲۵)

ج) قلمرو فکری (۰.۵ انمره)

۱) معنی عبارت " سبک روی به کار آورد " را بنویسید. (۰.۵)

۲) معنی آیه شریفه " و من یَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ " را بنویسید. (۰.۵)

۳) با توجه به درس جمال و کمال نویسنده علت رسیدن یوسف را به سلطنت چه میدانند؟ (۰.۵)

۴) ناصر خسرو در بیان خاطره سفرش به بصره چه پیامی می خواهد منتقل کند؟ (۰.۵)

۵) در بیت " حسرت نبرم به خواب آن مرداب کارام درون دشت شب خفته است " چرا شاعر به آرامش مرداب حسرت نمی خورد؟ (۰.۵)

۶) پیام اصلی شاعر در این بیت چیست؟ " جز از جام توحید هرگز ننوشم زنی گر به تیغ ستم گردن من (۰.۵)

۷) در بیت " بدو گفت خندان که نام تو چیست تن بی سرت را که خواهد گریست " گوینده از چه شیوه ای در برابر حریف استفاده کرده؟ (۰.۵)

۸) مصرع " سر هم نبرد اندر آرد به گرد " یعنی چه؟ (۰.۵)

۹) مفهوم جمله " بر رعیت درازدستی میکند " را بنویسید. (۰.۵)

۱۰) معنی " سروموی او از در افسر است " را بیان کنید. (۰.۵)

۱۱) در مصرع " بخندید و لب را به دندان گزید " شاعر می خواهد چه بگوید؟ (۰.۵)

۱۲) شاعر در بیت " صد هزاران این چنین اشباه بین. فرقشان هفتاد و ساله راه بین " چه پیامی را انتقال می دهد؟ (۰.۵)

۱۳) مفهوم عبارت " آن شخص مسلم نداشت و آغاز به عربده و سفاهت نمود " یعنی چه؟ (۰.۵)

۱۴) مفهوم کنایه های زیر را بنویسید. (۲نمره)

الف. (مثل شاخ شمشاد می آمد. ب)بگذار خاک قدم‌هایت را برگیریم.

ج)ریش برمیکند و می گفت ای دریغ. د) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای

**** موفق باشید ****

